

Uppdrag Andakt

Svenska
Missionskyrkan

SMU

Uppdraget

SMU och Svenska Missionskyrkan arbetar sedan 1999 med Uppdraget, för att hjälpa församlingarna och föreningarna att hitta tillbaka till kyrkans ursprungliga uppdrag i världen. Samfundet och SMU har inbjudit till särskild fortbildning för pastorer och diakoner. Konferenser och kurser har präglats av detta övergripande, gemensamma projekt.

Vid några tillfällen har vi fått ansvara för andakter och gudstjänster i samband med Uppdraget. Vi har då lagt ner en del energi på samspelet text/sång och musik/rörelse. Vår förhoppning är att vårt andaktsskapande – i all sin enkelhet – kan inspirera andra i arbetet med andakter och gudstjänster.

Nina Lundgren och Karin Wiborn

Ninas förord

Vad är det som gör att det blir en andakt jag minns? Det troligaste är att det är något som berör mig. Det kan vara både behagligt och obehagligt. På ett eller annat sätt blir jag berörd och störd. Jag kan inte bara gå vidare utan att ta med mig något från andakten.

Kanske blir det ord som sagts jag bär med mig eller en känsla. Oavsett vilket har jag blivit så berörd att jag minns. Även långt efteråt kan jag återberätta orden eller känslan.

Det är också av vikt för mig att allt som sker har ett sammanhang, att det hör ihop. Att sången och musiken stämmer med det som sägs och berättas. Att jag känner och förstår helheten.

Det är på detta sätt jag vill arbeta med andakter och gudstjänster. Att de tillfällen vi möts till andakt och gudstjänst ger oss något att bära med oss.

Jag har också en önskan om att det i våra andakter och gudstjänster ska finnas plats för olika uttrycksätt. Att det viktigaste inte är formerna, utan tilltalet, längtan, närheten och uppriktigheten. Och att alla delar får samma grad av viktighet och betydelse. För att hitta fram till den personliga relationen med Jesus Kristus behöver vi lika många sätt och vägar som vi är människor. Vi är inte stöpta i samma form, vi är skapade till Guds avbilder, formade att visa på hans stora kärlek och nåd. Alla med olika gåvor, färdigheter och kunskaper. Det måste vi ta tillvara och våga utnyttja.

Särskilt roligt är det när man finner en människa, kollega och vän, som tänker i samma banor som en själv. Som, utan att jag behöver förklara mig, kan förstå vart jag vill komma. Ett sådant samarbete är fantastiskt att få uppleva. Där båda parter ger av sin kunskap och livserfarenhet och också tar emot.

Karin och jag har jobbat mycket med tillgängligheten i andaktens/gudstjänstens delar. Enkla sånger som ger alla möjlighet att snabbt sjunga med, förestavade böner, böner förstärkta med rörelse, rörelse i rummet, alla sinnen användning med mera. Följande sidor är fyllda av resultatet av detta samarbete. Andakter och gudstjänster med förklarande textavsnitt som ger lite bakgrund till hur vi tänkte och vart vi ville.

Nina Lundgren

Karins förord

Mitt liv har jag alltid med mig, sådant det är, tillsammans med drömmen om hur jag skulle vilja att det var. Jag har mina minnen, framtidstankar och mitt nu. För att kunna orientera mig söker jag hjälp i kyrkans tradition, liv och texter. Det är själva grunden till varför jag överhuvudtaget vill gå på gudstjänster och andakter. Eller rättare sagt, det är en av grunderna. Den andra är att jag vill möta andra människor med andra liv, men kanske med samma längtan och samma sökande. Att i en gemenskap söka mysteriet, livsmod och livsutmaning. Ibland upplever jag också ett väldigt naket behov av att beröras av Gud själv och ta emot Jesus Kristus i min egen kropp.

Bibelns berättelser är dramatiska, fyllda av liv och vackert språk. Jag längtar efter andakter och gudstjänster som gör dem rättvisa.

Jag tänker att en gudstjänst eller en andakt självklart innehåller vissa saker: en bibelberättelse, bön och gärna sång. Men hur vi gör dessa saker behöver inte vara fastlagt från ena gången till den andra. Man måste inte sitta stilla och be. Man kan röra sig och använda sig av en symbolhandling. Vi måste inte alltid läsa texten rakt upp och ned. En del texter passar bra att läsa som en dialog eller växelläsning. Andra texter längtar efter att bli visualiserade och många texter är utmärkta att lära sig utantill och berätta.

När jag planerar en andakt börjar jag ofta i bibeltexten. Andra gånger kan det vara ett givet tema som sporrar min fantasi. Jag smakar på orden och funderar över vad jag skulle vilja vara med om – utan att tänka hur det ”brukar” se ut – för att hitta en kreativ tanke. Sedan låter jag den kreativa, ibland ganska vilda tanken tämjäs och hitta rimliga former.

Nina och jag har fått förmånen att arbeta ihop inför de här andakterna och gudstjänsterna som vi gärna vill dela med oss av. För oss har det varit så att när uppdraget givits oss och vi fastnat för en bibeltext, så har vi gett utrymme för fria associationer. På ganska kort tid har texten blivit sång, handling och bön – en andakt!

Med önskan om leklusta och frimodighet i gudstjänst och andaktsliv,

Karin Wiborn

En gång per år inbjuds församlingarnas och SMU-föreningarnas ordförande och övriga styrelseledamöter till konferens. Den här enkla förbönsandakten avslutade konferensen 2000 då vi var samlade i adventstid.

Förbönsandakt

Inledning

På kyrktoget, utanför kyrksalen, fick var och en ett värmeljus och vi inledde med följande ingångsord:

Vår kvällsandakt är en böneandakt. Vi behöver bönen som ett, eller kanske rättare sagt flera uttryck för vår längtan, tacksamhet och behov. Inte bara för oss själva. Våra församlingar och samhällen behöver böner. Världen behöver. Men också vi själva.

I kväll vill vi be med olika språk: Orden, ljusen, sången och beröringen. Vi kommer inte att använda psalmböcker och vi har inte heller skrivit ut texter på de sånger vi ska sjunga. Men vi har en försångare och texterna är lätta. Sjung med i de ord du hittar eller tralla helt enkelt med i melodin.

När vi går in i kyrksalen får du gå fram till altarbordet och tända ljuset du fått i din hand. Placera det där du vill: På altaret eller nedanför altaret eller på någon annan plats där du vill placera en del av dig själv. Låt ljuset vara den bön du är när du träder in i kyrkan.

Vi ska så småningom få lyssna till en betraktelse. Efter den så släpper vi lös bönen. Du kan sitta kvar i bänken och be. Du kan be tillsammans med dem du sitter med. Du kan också vandra i kyrkorummet till olika bönestationer och om du vill kan du komma fram till knäfallet för personlig förbön. I slutet av vår gudstjänst kommer vi alla att samlas längst fram i kyrkan. Runt det lysande altaret.

Så låt oss träda in i börens rum tillsammans:

Gud, min Gud, dig söker jag,
min själ törstar efter dig,
min kropp längtar efter dig,
som ett kargt och utorkat land.
Du kommer till min hjälp.
I dina vingars skugga jublar jag.
Jag håller mig tätt intill dig,
din hand ger mig stöd.

(ur psalm 63)

Avtryck

Tillsammans gick vi in i kyrksalen. Vi tände våra ljus framme vid altarbordet och placerade dem på valfri plats i kyrksalen, som ett sätt att göra personliga avtryck.

Gemensamma sånger

Här, nära (J Mattsson)
Jag vill tro (J Mattsson)

Solosång

Du är en bön (I Johansson)

Personligt tilltal

Här gavs tillfälle för någon att dela med sig av sina tankar. Just den här andakten handlade det om låga trösklar och ett lysande altare.

Förbönshandling och sång

I kyrkorummet fanns fyra hållplatser för vår bön. Enkla tavlor med en bibeltext och en sammanfattande bön utgjorde tillsammans med lika enkla symboler och ett ljus varje hållplats.

- Bön för världen
Text: Kärlekens lov, 1 Kor 13
Symbol: Jordglob
- Bön för församlingens uppdrag
Text: Matteus 9:35–38
Symbol: Bönelappar i en korg. En vikt lapp läste ingen mer än den som skrivit den, en ovikt lapp lästes upp i den sammanfattande bönen när vi samlats runt altarbordet igen.
- Överlåtelsebön
Text: Jeremia 18:1–8
Symbol: Lerskärvor, krukor och en hink att slänga en skärva i.
- Personlig förbön
Text: Luk 11:9–10
Symbol: Knäfall och personliga förebedjare

Samling vid altarbordet

Vi samlades alla runt altarbordet inför andaktens avslutande del.

Sammanfattande bön

- Gud, du som känner oss in i vårt allra innersta skrymsle, ta emot våra böner och vår längtan
- för världen
  - för våra liv
  - för våra församlingars uppdrag.
- Särskilt ber vi för... (*Bönelapparna lästes upp*).
- Hör våra böner och fyll oss med din kärlek. I Jesu Kristi namn.
Amen.

Sändningsord

Med drömmen om kyrkor med låga trösklar och ett lysande altare får vi vända hemåt med visshet om att vi hör samman i Jesus Kristus. Det är i honom vi finner vårt uppdrag.

Välsignelsen

Herren välsignar oss och beskyddar oss.
Herren låter sitt ansikte lysa mot oss och visar oss nåd.
Herren vänder sitt ansikte till oss och ger oss sin fred.
I Faderns, Sonens och den Heliga Andens namn.
Amen.

Psalm

108 Gå Sion din konung att möta

Att trovisst men vildvuxet ge sig i kast med nattvardsandakt för ett helt gäng etablerade diakoner och centralt anställda gav fler dimensioner än vi först tänkte oss. Den här gudstjänsten hölls i den diakonala rikskonferensen Diakonalt Uppdrag, våren 2001.

Vi ville visa på det vildvuxnas och okontrollerbaras plats i våra sammanhang. Visa på den trasighet och trotsighet som finns så nära inpå oss, var vi än befinner oss. Som även finns inom oss.

Alla sånger som sjöngs var delar av helheten med måltid, texter och böner.

Trovisst och vildvuxet – en nattvardsandakt

Samling utanför kapellet – inledning

För trygghetens skull berättade vi i korta drag vad som skulle hända och vi introducerade tingen vi ställt utanför kapellet för smyckning. Den som ville fick ta med sig en blomma, en sten eller ett ljus och placera i kapellet.

I vårt gudstjänstrum var nattvardsbordet placerat i mitten och just den här gudstjänsten använde vi inga stolar, mer än till dem med mycket trötta ben.

Vildvuxen procession – smyckning av kapellet

Vi började med att ha en vildvuxen procession, under det att vi sjöng sången Vi vandrar (ur boken Stanna hos oss), in till det rum där vi skulle fira vår nattvardsandakt. Alla deltagare fick i uppdrag att plocka med sig något vildvuxet. Med detta smyckade vi sedan lokalen, så att det vildvuxna trotsigt hela tiden fanns kring oss.

Psalm

434 Här är rymlig plats, här är Guds bord

Nattvardsbön och instiftelseord

Jesus Kristus, vår medvandrare.
Visst tror vi dig,
du som delar brödet som är bakat av det jorden gett
av människors händer.
Så utger du dig själv
till världen i all dess vilda växt.
Visst tror vi dig,
du som skickar vinet, frukt av jorden som
skördats och bärs fram till våra läppar
till glädje och växt i våra liv.
Så utgjuter du dig själv
till den vildvuxna världen.
Lär oss ta emot kärlek
som vi också får ge ut.
Lär oss ta emot dig
för att också leva dig.
Amen.

I den natt...

Din död förkunnar vi
din uppståndelse bekänner vi
till dess du kommer i härlighet.

Vi ber och bekänner tillsammans:

Vi vänder oss till dig, Gud,
som ser styrka i svaghet,
helhet i trasighet,
fullkomlighet i otillräcklighet.
Lär oss att se oss själva
som förlåtna och befriade människor.
Lär oss att se varandra
som förlåtna och befriade människor.
Vi överlåter våra liv, sådana de är,
till dig och ber dig ta emot oss.
Amen.

Ta emot förlåtelsens ord: *(som vi sjöng tillsammans)*

Sång

Om och om igen (J Mattsson)

Brödsbrytelse

Två brödhållare och två kalkhållare stod på varsin sida om nattvardsbordet med ryggarna vända mot bordet och höll upp brödet och vinet.

Vi bryter brödet i en brusten värld.
Trotsigt bryter vi brödet.
Vi delar vinet i en splittrad värld.
Trotsigt delar vi vinet.
Vi bryter brödet i en värld av fattiga och rika.
Trotsigt bryter vi brödet.
Vi delar vinet i en värld av sjuka och friska.
Trotsigt delar vi vinet.
Kristi kropp – för dig utgiven.
Kristi blod – för dig utgjutet.

Måltiden

Tackbön (sång)

Gracias (Hela världen sjunger)

Berättelsen

Johannes 1:1–18

Bibeltexten berättades utantill.

Tystnad

Två röster om berättelsen

Efter själva måltiden hade vi bett två personer att reflektera kring den bibeltext som återberättats. Att ge sina egna vittnesmål om vad texten betydde för dem.

Trosbekännelse (sång)

Jag tror på en Gud, en enda (Psalmer i 90-talet, nr ??)

Bön

Gud, du blev människa som vi.
Du ser och känner vår värld och den kamp
vi människor har att kämpa.
Vi ber för mödrar och fäder som inte kan mätta sina barn.
Vi ber för städer och länder som går under av splittring.
Vi längtar efter rättvisa och rättfärdighet.
Hjälp oss att aldrig sluta hoppas fred.

Omkväde (sång)

Lyssna, Gud (Hela världen sjunger)

Gud, du vill att vi ska vara din kropp i världen i våra församlingar.
Hjälp oss att söka dig för att kunna vara en plats där du blir synlig.
Du ser våra församlingar och de sammanhang vi ger vår arbetstid.
Vi ber om livskraft, mod och närvaro.
Hjälp oss förstå hur vi bäst är du
där vi lever och verkar.

Omkväde (sång)

Lyssna, Gud

Gud, du kommer till den som tar emot dig,
hjälp oss att vara så små och brustna,
och så starka och vackra som vi är.
Lär oss söka äkthet, och låt oss komma till besinning,
komma till oss själva
som behövande och hjälpande.
Du kommer till oss och ser in i oss.
Tack att du älskar.

Omkväde (sång)

Lyssna, Gud

Sändning

Välsignelse

Uttåg under sång

Må din väg gå dig till mötes (Hela världen sjunger)

De här tre andakterna hölls 2001 under det som kallas för Strategidagarna. Det är en samling varje år för centralt anställda medarbetare i Svenska Missionskyrkan och SMU.

Under dessa dagar ville vi ge alla en aning om hur vi på olika sätt kan använda våra sinnen. Att det inte behövs stora förändringar eller idéer för att det ska kunna genomföras. Att bara tänka på det enklaste enkla, gör oftast upplevelsen större.

Känslan att bli bunden av lakansbindlar tillsammans med grannen bredvid, synen av sig själv i en spegelskärva, smällen av stenen jag slänger bort, lukten och smaken av bröd och vin i gemenskap med både människa och Gud. Allt detta gjorde vi med enkla medel under våra andakter.

Bindlarna – en liten gudstjänst

Inledning

Strategidagarnas deltagare hälsades välkomna och kursdagarnas innehåll presenterades. Efter det fick alla kort presentera sig själva i smågrupper utifrån frågan ”Var befinner du dig?”.

Sång

Sjung lovsång alla länder (Taize)

Bön

Textläsning

Jesaja 51:12–16

Psalm

289 Guds kärlek är som stranden och som gräset

Vi fjättras

Vi som ledde gudstjänsten gick runt under psalmen och lindade tygremsor runt gudstjänstdeltagarnas händer.

Textläsning

Joh 11: 39–44

Betraktelse

Befrielsen

Vi befriade varandra från lindorna.

Solosång

Bönehymn (Själens Fönster)

Bön

* Sång

Gracias (Hela världen sjunger)

* Välsignelsen

Spegelskärvan – en morgonbön

På stolarna låg spegelskärvor.

* Psalm

7 Lova Herren sol och måne

Ingångsord

Din nåd är dyrbar, Gud.
I dina vingars skugga finner människor tillflykt.
De får njuta överflödet i ditt hus,
i din glädjes strömmar stillas deras törst.
Ty hos dig är livets källa,
i ditt ljus ser vi ljus.
Ps 63:8–9

Gemensam bön

(lästes av alla med hjälp av förestavning)
Vi kommer inför dig, vår Skapare, och ber:
Ta emot våra hjärtan
och lär oss att älska som du.
Ta emot våra öron
och ge dem lyhördhet för din vilja.
Ta emot våra ögon
och lär oss att se världen som du.
Ta emot våra händer
och ge dem värme och skaparkraft.
Ta emot våra röster
och lär oss att tala för sanningen.
Ta emot våra fötter,
gör dem villiga att vandra din väg.

Bibelläsning

1 Kor 13

Solosång

Männ'ska, se dig själv (I Johansson)
Under solosången fick alla betrakta sig själva i spegelskärvan.

Bön

Vår Fader

Sändning

Må Guds ljus vara vårt ljus,
må Guds kärlek vara vår kärlek,
må Guds väg vara vår väg.

* Sång

Må din väg gå oss till mötes (Hela världen sjunger)

Stenen – en morgonbön

Alla fick en sten i handen innan andakten började.

Psalm

182, vers 1–3 Det ljusnar sakta

Ingångsord

Stora är de ting du har gjort,
dina under, min Gud,
och dina planer med oss.
Ingen kan mäta sig med dig.
Jag vill tala och berätta om dem,
men de är fler än jag kan räkna.
Du håller inte tillbaka din barmhärtighet mot mig,
din godhet och din trohet
skall alltid bevara mig.
(Psalm 40)

Psalm

182, vers 4–6

Bön

Heliga Ande,
tänd kärlekens låga i mitt hjärta denna dag,
för min familj,
för mina vänner,
för mina ovänner,
för dem jag möter med glädje,
för dem jag drar mig undan,
för dem som ser mig
för dem som längtar efter min blick.
Heliga Ande,
tänd kärlekens låga,
bryt stolthetens murar,
vidga ömhetens synfält
denna dag.
Amen.

Bibelläsning

Johannes 8:1–8

Symbolhandling

Här gav vi möjlighet för alla att uttrycka något med sin sten. Vi frågade vad man ville göra med stenen: Kasta den på någon? Släppa den till marken? Var och en fick lägga ifrån sig stenen på det sätt och på den plats som de själva ville. Eller behålla stenen, om de ville det.

Solosång

Tar vi sten i våra händer (Psalmer och Sånger, nr 712)

Bön

Vår Fader

* Sändningsord

(lästes av alla med hjälp av förestavning)

Låt oss gå med välsignelse från Gud,
som skapar och ger ljus,
som räddar och ger frihet,
som förnyar och ger liv.

* Sång

Gå med mig, gå med mig (Stanna hos oss)

Sändningsgudstjänst med nattvard

Preludium/solosång

Den signade dag (Psalm 175, vers 1)

Ingångsord

Här är vi, som vill vara hoppets bärare.
Vi vill arbeta i tro på vår gemenskap.
Vi arbetar tillsammans, fast på olika orter.
Här är vi som har ett uppdrag.
Ett uppdrag att göra Kristus synlig
Vi har en lång väg kvar att fullborda visionen
för oss själva och vår värld.
Vi håller fast vid hoppet,
som bär oss och som vi får bära.

Ljuständning

Vi tänder ett ljus för vår vandring.
Det påminner oss om Jesus Kristus, världens ljus,
vår medvandrare.

Psalm

175, vers 2–3

Beredelseord

Överlåtelsebön

Gud,
jag vänder mig till dig,
som ser styrka i svaghet,
helhet i trasighet,
fullkomlighet i otillräcklighet.
Lär mig att se mig själv som
förlåten och befriad.
Lär mig att se andra som
förlåtna och befriade.
Jag överlåter mitt liv, sådant det är,
till dig och ber dig ta emot mig.
Amen.

* Psalm

175, vers 4–5

Nattvardsbön och instiftelseord

Vi tackar dig, du himmelens och jordens Herre,
som öppnar din hand och mättar allt levande med nåd.
Du ger oss dagligt bröd, hälsa och kraft.
Av åkrarnas korn och bergens druvor
bereder du bröd och vin.
Du dukar ditt bord för oss.
Låt din Ande komma över oss och dessa gåvor
så att vi får del av det himmelska bröd
och den välsignelsens bägare
som är Kristi kropp och blod.

Den natten då herren Jesus blev förrådd
tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och sade:
”detta är min kropp som offras för er.
Gör detta till minne av mig.”
Likaså tog han bägaren efter måltiden och sade:
”Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod.
Var gång ni dricker av den, gör det till minne av mig.”

Din död förkunnar vi,
din uppståndelse bekänner vi,
till dess du kommer i härlighet.

Brödbrytandet

Välsignelsens bägare som vi välsignar ger oss gemenskap med kristi blod.
Brödet som vi bryter, ger oss gemenskap med Kristi kropp.
Eftersom brödet är ett enda,
är vi – fast många – en enda kropp,
för alla får vi vår del av ett och samma bröd.

Fridshälsning

Brödet och vinet

Tackbön (sång)

Psalm 175, vers 6–8

* Välsignelsen

*Sändningsord

(läses av alla med hjälp av förestavning)

Gå i frid,
buren av Gud,
Skapare, Son och Ande.
Gå i frid,
som bärare av det eviga hoppet.

Postludium/solosång

Psalm 175, vers 9 Hösten 2000 och våren 2001 samlades pastorer och diakoner inom Svenska Missionskyrkan till fortbildning inom det förnyelsearbete som kallas Uppdraget. Två av våra folkhögskolor var värdar för dessa veckor. De som träffades på Lidingö folkhögskola fick vara med om den här gudstjänsten den sista kvällen. Tanken var att vi delvis skulle skapa gudstjänsten tillsammans. Allt var förberett, men en del uppgifter delades ut alldeles innan gudstjänsten. Det kunde vara allt från att vara förebedjare, textläsare, bakare av nattvardsbröd eller stolbärare.

Gudstjänsten förändrades något från hösten till våren. Vid höstens gudstjänster lyssnade vi till Hildegard av Bingens musik under vandringen, men styrkan i att sjunga tillsammans gjorde sig påmind så musiken ersattes på våren av "kortsånger".

Vila och rörelse – en gudstjänst

Sång inför gudstjänsten

Jag vill tro att när jag kommer (J Mattsson)

Ingångsord

Ps 139:1–11

Ingångsbön

(läses av alla med hjälp av förestavning)

Vi kommer inför dig, vår Skapare, och ber:

Ta emot våra hjärtan
och lär oss att älska som du.

Ta emot våra öron
och ge dem lyhördhet för din vilja.

Ta emot våra ögon
och lär oss att se världen som du.

Ta emot våra händer
och ge dem värme och skaparkraft.

Ta emot våra röster
och lär oss att tala för sanningen.

Ta emot våra fötter,
gör dem villiga att vandra din väg.

(Ur hjärtats bön)

Sång

Till frihet är du född (Kärnord)

Bibelberättelse

Lukas 19:28–44

Bibeltextern berättades utantill.

Trosbekännelse (sång)

Trosbekännelse (J Mattsson, C Lövenstam)

Rörelse i rummet

Rörelsen ersatte predikan i den här gudstjänsten. Gudstjänstdeltagarna hade ett par ordrika veckor bakom sig, vilket gjorde att vi som planerade gudstjänsten lämnade stort utrymme för tystnad och egen reflektion, delvis med hjälp av följande texter och symboler som var placerade runt om i rummet med möjlighet att smaka, röra och göra orden. Nu bakades också nattvardsbrödet och rummet fylldes av doften av nybakat bröd! Ingredienser till glutenfritt nattvardsbröd fanns på plats, liksom en bänkspis.

- **Överlåtelse – lerskärvan**

Jag gick ner till krukmakarens hus och fann honom i arbete vid drejskivan. Ibland misslyckades lerkärl som krukmakaren formade med sina händer, och då gjorde han om det till ett nytt kärl. (Jer 18:3–4)

Ta en skärva för det du vill bekänna och lämna. Kasta den i förlåtelsens hink. Ta en skärva och behåll för det du vill hålla fast vid.

- **Saltet**

Ni är jordens salt. Men om saltet mister sin kraft, hur skall man få det salt igen? (Matt 5:13)
Smaka sältan och låt dig fyllas.

- **Ljuset – ljusbäraren**

I ordet var liv, och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det. (Joh 1:4–5)
Tänd ett ljus för det som är viktigt för dig.

- **Bönen – bönelappar – förbön**

Herre, hör min bön, svara mig när jag ropar.

Formulera en bön för dig själv, eller för förebedjaren. Vill du ha bönen läst högt – lämna lappen ovikt. Vill du att det som står ska stanna mellan dig och Gud – vik lappen en gång.

- **Dopbekräftelse – vatten**

När du har fått ett kors ritat i pannan, vänta in den som kommer och förmedla korset till den.

Jag ritar ett kors med mitt finger

Jag ritar med vatten och tror

Att vattnet och dopet berättar:

”Inget kan skilja oss åt”.

Låt ett kors tecknas i din panna.

- **Brödet – bakhordet**

Sedan tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och gav åt dem och sade: ”Detta är min kropp som blir offrad för er. Gör detta till minne av mig.” (Joh 22:19)

- **Spegeln – Guds avbild**

Ännu ser vi en gåtfull spegelbild: då skall vi se ansikte mot ansikte. Ännu är min kunskap begränsad; då skall den bli fullständig som Guds kunskap om mig. (1 Kor 13:12)

I Kristus är du en ny skapelse.

- **Förbön – jordgloben**

Om jag talar både människors och änglars språk,
men saknar kärlek, är jag bara ekande brons,
en skrällande cymbal.

Om jag har profetisk gåva och känner alla hemligheterna
och har hela kunskapen,

och om jag har all tro så att jag kan flytta berg,

men saknar kärlek, är jag ingenting.

Och om jag delar ut allt jag äger

och om jag låter bränna mig på bål,

men saknar kärlek,

har jag ingenting vunnit.

Kärleken är tålmodig och god.

Kärleken är inte stridslysten, inte skrytsam och inte uppblåst.
Den är inte utmanande, inte självisk,
den brusar inte upp, den vill ingen något ont.
Den finner inte glädje i orätten men gläds med sanningen. Allt bär den,
allt tror den, allt hoppas den, allt uthärdar den.
Kärleken upphör aldrig.
Den profetiska gåvan, den skall förgå. Tungotalet, det skall tystna. Kunskapen, den skall förgå.
Ty vår kunskap är begränsad, och den profetiska gåvan är begränsad.
Men när det fullkomliga kommer skall det begränsade förgå.
(1 Kor 13)

Be för vår värld som behöver så mycket kärlek. Be för Guds värld.

Sånger under rörelsen i rummet

Rädda mitt liv (E Sköld)
Till frihet är du född (Kärnord)
Sjung lovsång alla länder (Taizé)

Nattvardsbön och instiftelseord

Vi började nattvardsbönen med att nämna det som stod på de ovikta bönelapparna och vi lyfte upp de vikta lapparna inför Gud. Efter bönen läste vi instiftelseorden.

Sång

Sjung lovsång alla länder (Taize)

Måltiden

Vi var inte fler än att vi kunde stå runt nattvardsbordet och skicka brödet och vinet mellan oss.

Tackbön (sång)

Till frihet är du född (Kärnord)

Gemensam välsignelse

Herren välsignar oss och beskyddar oss.
Herren låter sitt ansikte lysa mot oss och visar oss nåd.
Herren vänder sitt ansikte till oss och ger oss sin fred.
I Faderns, Sonens och den Heliga Andens namn.
Amen.

När SBUF, SMU och MKU träffades vintern 2002 avslutade vi våra gemensamma överläggningar med en vandringsandakt med nattvard. För SMU var planeringen för sommarens ungdomskonferens, Kristens resa, i full gång och det var en av anledningarna till att andakten blev som den blev.

Kristens resa – en vandringsandakt

Vi är alla på resa och under resans gång får vi stanna till vid det kristna livets hållplatser. Vandrigen i sig är en symbolhandling. Under andakten gick vi tillsammans i samlad tropp. Den som ville använde sig av de föreslagna symbolhandlingarna. Vi sjöng en sång och bad en bön innan vi gemensamt vandrade vidare till nästa hållplats. Vid hållplatserna fanns en bibeltext och någorlunda estetiskt utställda ”ting”. Släpp loss fantasi och kreativitet!

Hållplats 1: Inledningsord om vandring

Ordet blev människa. Ordet blev kropp och rörelse, lidande och kärlek. Ett ord som känns och upplevs. Under, över och runt allt finns kärlek. Guds kärlek som bär och skapar världen. Vi ska göra en vandring och påminna oss om några viktiga saker i livet med Gud. Vi ska stanna upp och göra ordet – låta ordet bli kropp, ta plats i våra kroppar. Om du av någon anledning inte vill, så är det bara att hoppa över. Och vi är i andakt.

Hållplats 2: Dopet

Vatten i dopfunten.

Vår vandring börjar i dopet, som våra liv börjar i fostervatten. Du kan känna på vattnet, eller låt en kamrat teckna ett kors i din panna som en påminnelse. Dopets vatten berättar: Ingenting kan skilja dig från Kristus. Du är en ny skapelse.

Sång

Till frihet är du född (Kärnord)

Hållplats 3: Kallelsen

Skärvor och krukor.

Och där satt han, krukmakaren vid sin drejskiva. Alla käril blev inte lyckade, inte med en gång. Det var egentligen väldigt få, om det nu var något som blev det. Men med en ängels tålmod började han om. Och kärlet blev som han hade tänkt det.

Ta en lerskärva för din kallelse. Känn på den och tänk på din uppgift och kallelse. Vad vill du? Vad vill Gud med ditt liv? Vem är du kallad att vara? Du får gärna behålla lerskärvan om du behöver den för att påminna dig. Du är kallad att vara och han som kallar har en ängels tålmod.

Sång

Möt mig nu som den jag är (Himlen och jorden sjuder)

Hållplats 4: Brustenheten

Vassa stenar.

”Vi har alla syndat och gått miste om härligheten från Gud”, skriver Paulus. Vi brister. Vi gör fel. Vi syndar. Det är en del i det kristna livet. Vid dessa stenar stannar vi upp för att faktiskt se vår brustenhets i ögonvitan. Ställ dina fötter på stenarna och tänk på vad du brutit.

Sång

Kyrie

Hållplats 5: Förlåtelsen

Balja med vatten och en handduk.

Lika verklig som brustenheten är förlåtelsen. Den allra bästa förlåtelseberättelsen i bibeln är den om kvinnan som skulle stenas. Äktenskapsbryterskan. Runt om henne stod de lärda och religiösa männen beredda med stenar i sina händer. Men ingen var utan synd. Inte kvinnan heller.

Jesus ord till henne är: "Inte heller jag dömer dig. Gå nu, och synda inte mer."

Tvätta dina händer, skölj ditt ansikte om du vill. Du är förlåten!

Sång

Om och om igen (J Mattsson)

Hållplats 6: Brödet och vinet

Bröd och vin.

Den natten då Herren Jesus blev förrådd, tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och sade: "Detta är min kropp som offras för er. Gör detta till minne av mig."

Likaså tog han bägaren efter måltiden och sade: "Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod. Var gång ni dricker av den, gör det till minne av mig."

Din död förkunnar vi,
din uppståndelse bekänner vi,
till dess du kommer i härlighet.

Bön

Måltid

Sång

Till frihet är du född (Kärnord)

Hållplats 7: Spegelskärvan

Spegelskärvor. Vi läste 1 Kor 13 högt vid den här hållplatsen.

Och allt vilar i kärlek! Vårt liv sammanfattas i en gudomlig kärlek. Vår vandring äger rum i kärlek. Med plats för brustenhet, förlåtelse, kallelse och samhörighet.

Lyssna till kärlekens lov och unna dig en titt i spegelskärvan. Du är älskad. Du är skapad till att älska.

Solosång

Männ'ska, se dig själv (I Johansson).

Välsignelse

År 2002 samlades de centralt anställda medarbetarna i Svenska Missionskyrkan och SMU återigen till strategidagar. Uppdraget vidare och *Delad tro* var i särskilt fokus. Den här gången ville vi koncentrera andaktslivet kring tre bibelberättelser och vi ville förmedla dem på lite olika sätt. Det blev ett minidrama, en recitation och ett gemensamhetsdrama.

Judas och Maria berättar – ett minidrama

Solosång

Högt i stjärnehimlen (Psalmer och Sånger, nr 25)

Dramaberättelse

Fritt ur Johannes 12.

Maria: (Sätter sig ner när sången klingar ut med en nardusflaska i handen.)

Judas: (Reser sig upp med en bunt papper och pärmar.)

Judas: Jo, du, är det inte dags att vi börjar nu? Klockan går och den korta tid vi har tillsammans måste vi ta väl vara på.

Maria: Snart, jag vill bara komma till ro i min tro först.

Judas: Ja, det är väl bra, men vi måste passa på att prata om vårt gemensamma uppdrag nu när vi är tillsammans. Tänk på den internationella missionen, till exempel. Vet du hur många som svälter ihjäl på en dag? Eller hur många i vårt land som lever i en andlig misär? Och tänk på barnen och ungdomarna som växer upp. Vi måste hitta framtidens strategier för hur vi ska dela vår tro...

Maria: (Smörjer sig med lite av oljan, söker sig ro.)

Judas: (Sätter sig och skriver febrilt.)

Skriftläsning

Johannes 12:3–8 (*En tredje röst läser.*)

Gemensam sång

Jagad av stressen – kom som ett barn till mig (Himmelen inom)

Överlåtelsebön

Här är jag som den jag är.
Vuxen men värnlös,
vill jag vara ett barn hos dig.
Vilsen i väntan,
vill jag att du föder mig.
Låt ditt ljus befria mig.
Låt din kärlek slå rot i mig.
Hör mig, berör mig,
i himmelen inom.
Kom som ett barn till mig.

Befrielsens ord

Jesus Kristus möter dig som en broder,
sköter dig som en moder,
bär dig, håller dig nära, är din frihet.
Jesus Kristus, världens ljus,
genomlyser dig, renar dig
och föder dig till ett nytt liv.

I Skaparen, befriarens och livgiverskans namn.
Amen.
(Himmelen inom)

Den samariska kvinnans berättelse – en recitation

Bön

Öppna mig för din kärlek.
Världen behöver mig.
Världen behöver din kärlek,
strömmande genom mig.
Amen.

Sång

Öppna mig för din kärlek (Psalmer och Sånger, nr 96)

Berättelse

Johannes 4:1–28

Att lära sig en bibeltext utantill och berätta den istället för att läsa innantill är krävande – men ger texten oerhört mycket liv! Det är faktiskt inte hela världen att misslyckas, heller. Den här gången berättade vi texten utantill och som hjälp hade vi en kanna med vatten att fästa blicken på.

Solosång

Jag är en människa (T Boström)

Överlåtelsebön

Vi vänder oss till dig, Gud,
som ser styrka i svaghet,
helhet i trasighet,
fullkomlighet i otillräcklighet.
Lär oss att se oss själva som förlåtna och befriade människor.
Lär oss att se varandra som förlåtna och befriade människor.
Vi överlåter våra liv, sådana de är, till dig
och ber dig ta emot oss.
Amen.

Det knäckta strået och den tynande vekens berättelse – ett gemensamhetsdrama

Solosång

Jag vill gå (D Arvefjord)

Gemensamhetsdrama

Jesaja 42:1–7

Vad är ett "gemensamhetsdrama"? Den här gången hade vi förberett det hela med tyger, strån och ljus. Vi hade stora tyger av blått och grönt utlagda mitt i kapellet. När vi samlades till andakt ställde vi oss runt om tygerna och lyssnade när en av oss läste texten. Därefter läste någon texten en gång till, och då

”dramatiserade” vi texten genom att ta tag i tygerna, lägga ut strån och tända ljus på de ställen som vi tyckte passade. Till exempel använde vi det blåa tyget som en himmel som vi spände upp genom att några fick hålla det över gruppens huvuden. Och det gröna tyget blev marken som vi ställde oss på. Vi som hade planerat hade tänkt igenom hur man skulle kunna göra gemensamhetsdramat och vi försökte förmedla våra idéer genom att vid vissa avsnitt av texten räcka någon ett hörn av tyget, några strån eller involvera de övriga i gruppen på annat sätt.

Betraktelse

Vi – rykande veckor och stundtals lite knäckta – är dem som Gud har utvalt till uppdraget att tala om, vara och förmedla Kristus i denna värld... Här gavs plats för några ord om texten vi just dramatiserat tillsammans.

Överlåtelsebön

Gud, du som värnar om det knäckta strået
och den tynande vecken,
ta emot oss i vår bräcklighet och styrka.
Låt oss vara redskap
för din rätt och rättvisa.

Jesus Kristus, med din blick såg du och befriade
dem du mötte.
Möt oss med din kärlek
och hjälp oss att se våra medmänniskor
med befriande blick.

Heliga Ande, du som hjälper oss förstå,
känna och våga,
fyll oss med tillförsikt och mod
till att dela vår tro.

Tack för din kärlek, Gud.
Tack för befrielsen
och tack för modet att leva.
Amen.

Sång

Må din väg gå dig till mötes (Hela världen sjunger)

Svenska Missionskyrkans expedition och SMU:s rikskansli har gemensamma personaldagar två gånger om året. I september 2001 var personaldagen en vacker höstdag som erbjöd kastanjer, höstlöv, stenar och ekollon att pryda andaktsrummet med.

Predikaren 3 – en morgonandakt

Hälsning

Vi hälsade god morgon, gav möjlighet till en liten stunds tystnad och möjlighet att landa i detta här och nu. Och vi tände andaktsljusen.

Gemensam sång

Lyssna, Gud (Hela världen sjunger)

Skriftläsning

Predikaren 3:1–15

Vad får då den strävsamme ut av all sin möda?
Vi är arbetskamrater, nära och långt ifrån varandra.
Hur som helst så är vi på ett sätt kuggar i ett och samma maskineri.
Det kan kännas välsmort,
det kan kännas svårt och tungt.
Låt tanken stanna vid något av det som gör din arbetsbörda tung,
om du vill, ta stenen i handen och låt tyngden symbolisera bördan,
eller låt blicken fastna vid stenens karghet.
Arbetets möda, tungsinne och svårigheter finns.
Om du vill, nämn det tyst inför Gud.
Om du vill, överlåt din börda till Gud.

Sång

Lyssna Gud (?)

Läsning

Predikaren 3:16–22

Till vad står din lust?
Vad ger din arbetsdag glädje?
Hur kommer du till din rätt?
Glädjen i arbetet är din beskärda del.
Om du vill får du ta med dig en kastanj för att påminna dig om ditt uppdrag,
din plats i vårt gemensamma verk där du kommer till din rätt och fylls av
glädje över ditt arbete.
Arbetets möda är viktig.
Arbetets glädje är viktig.

Sång

Lyssna, Gud (?)

Sändning

Det är min övertygelse att vi som människor är kallade att leva väl.
I detta är vi inte ensamma.
Vi har varandra, till stöd och uppmuntran,
och det är vårt gemensamma ansvar som arbetskamrater.

Bön

Gud, vi vänder oss till dig,
som ser styrka i svaghet,
helhet i trasighet,
fullkomlighet i otillräcklighet.
Lär oss se oss själva som
förlåtna och befriade.
Lär oss se varandra som
förlåtna och befriade.
Vi överlåter våra liv, sådana de är,
till dig och ber dig ta emot oss.
Amen.

Befrielseord

Gud, som skapare och livgivare,
Kristus, befriare och upprättare,
Anden, som vind och inspiration,
är vid vår sida till hjälp att leva väl.
Amen.

Sång

Gå med mig, gå med mig (Stanna hos oss)

En gång per termin har Svenska Missionskyrkans expedition och SMU:s rikskansli gemensam personaldag. Denna gång avslutade vi vår gemensamma arbetsdag med en enkel nattvardsandakt. En viktig liten detalj i denna gudstjänst var den egna, dunkla spegelbilden. Därför låg en liten spegelskärva på stolen när vi kom in i kyrksalen.

Spegelskärvan – en nattvardsandakt

Solosång

Männ'ska, se dig själv (I Johansson)

Spegelskärvan

Vi var tre röster som läste dessa texter:

Röst 1: Spegel, spegel på väggen där, säg mig vem som vackrast i världen är!

Röst 2: Att se in i en spegel är att utforska dragen av liv och erfarenheter i det egna ansiktet.

Det är att söka identitet och personlighet bortom ansiktet. Detta är jag. Vem är jag? Spegeln är en bild för längtan att söka sig själv, lära känna sig själv och att ansikte mot ansikte möta sig själv.

Det kan krävas mod att betrakta sig själv. Det kan krävas mod att se sig själv som den jag är. Som jag är, är jag älskad och förlåten.

Röst 1: Spegel, spegel i dopvattnet där, säg mig du vem jag innerst är. Dopkällan svarar: Din egen bild är aldrig från Jesus Kristus skild.

Röst 3: När jag var barn talade jag som ett barn, förstod som ett barn och tänkte som ett barn. Men sedan jag blev vuxen har jag lagt bort det barnsliga. Ännu ser vi en gåtfull spegelbild: då skall vi se ansikte mot ansikte. Ännu är min kunskap begränsad; då skall den bli fullständig som Guds kunskap om mig.

Beredelseord

Här fanns möjlighet att säga några ord om de lästa texterna och några ord inför nattvarden. Beredelseordet kan också utgå.

Överlåtelsebön (lästes av alla)

Vi vänder oss till dig, Gud,
som ser styrka i svaghet,
helhet i trasighet
och fullkomlighet i otillräcklighet.
Lär oss att se oss själva som
förlåtna och befriade människor.
Lär oss att se varandra som
förlåtna och befriade människor.
Vi överlåter våra liv, sådana de är,
till dig och ber dig ta emot oss.
Amen.

Sång

Kyrie (?)

Förlåtelsens ord

Gud, som har fullständig kunskap om dig,
och som ser dig klart,
tar emot dig sådan du är.

Nattvardsbön och instiftelseord

Låt oss be för oss och dessa gåvor:

Gud, vår skapare och räddare,
vi behöver inte mycket för att fyllas av glädje.
Bara ett stycke bröd och människor att vara tillsammans med.
Bara en smula kärlek att dela med varandra.
Utgjut än en gång din heliga Ande över oss och vår måltid,
så att vi genom detta jordiska bröd och vin förenas i Kristi
kropp och blod.

Den natten då Herren Jesus blev förrådd, tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och sade:
”Detta är min kropp som offras för er. Gör detta till minne av mig.”
Likaså tog han bägaren efter måltiden och sade:
”Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod.
Var gång ni dricker av den, gör det till minne av mig.”

Bekännelse

(Läses av alla med hjälp av förestavning.)
I ett brutet bröd finns hopp.
I en delad kalk finns liv.
Lev i Herrens fred!

Sång

I ett brutet bröd (LW, NL, KW)

Fridshälsning

Måltiden

Tackbön (sång)

Gracias Deo (Himlen och jorden sjuder)

Välsignelsen

Herren välsignar dig och beskyddar dig.
Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd.
Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred.
I Skaparens, Befriarens och Livgiverskans namn.
Amen.

Den röda tråden? – ett efterord

Varför tänka en röd tråd i en andakt? Det är väl bara att läsa någon text, sjunga en favoritsång och be? Den ska ju inte vara för lång ändå.

Varje gång vi samlas till andakt och delande av bön, text och berättande är ett tillfälle att få livet att gå ihop, en chans att få ihop alla de olika delar som utgör mitt liv. Kanske få ett svar på hur jag ska leva vidare med en fråga eller ett problem.

Varför skulle vi inte förbereda dessa tillfällen med aktsamhet och full genomtänkthet? Lika väl som vi lär oss att förbereda oss i våra yrken, studier och liv så att allt flyter på och kan kännas avspänt och naturligt, lika väl borde vi förbereda våra andakter. Att ge dem samma status som andra saker vi förbereder.

Några frågor att ställa sig kan vara:

- Vad är det som är viktigt i tilltalet?
- Vad vill jag säga?
- Vilken bibeltext kan hjälpa mig med den berättelsen?
- Vad ger mig berättelsen för redskap?
- Hur kan jag förstärka berättelsen med olika uttryckssätt?
- Vilken betydelse får sången och musiken?
- Sjunga tillsammans eller lyssna?
- Hur kommer jag fram till det viktiga i tilltalet?
- Hur går vägen dit?

Det är också viktigt att våga lita på att de som finns med i gruppen kan bidra med olika delar för att leda färden framåt. Våga också lita på din egen speciella gåva. Kanske är det sång, drama, dans, text eller berättande. Det viktiga är att det blir ett personligt tilltal. Det är något som många av oss ibland kan uppleva att vi saknar i våra andakter och till viss del även i våra gudstjänster. Vi behöver dela vår tro och vår tillit med varandra.

Att våga ge av våra egna trosvandringar till andra är viktigt och nödvändigt för att vi ska bli trovärdiga, men ibland kan vi behöva hjälp att komma igång. Kanske kan dessa enkla andaktsförslag vara en sådan hjälp.

Låt din egen fantasi få fritt spelrum när du läser vidare. Kanske kommer du på ett nytt sätt att närma dig berättelserna och tilltalet. Det finns egentligen ingenting som hindrar dig!

Ett par förklaringar

Vid böner, överlåtelse och välsignelse står det ibland ”läses med hjälp av förestavning”. Med det menar vi att vi ber eller läser en text gemensamt genom att någon läser före och övriga upprepar samma ord. Ett utmärkt sätt att leda i bön om man vill slippa papper, eller om man ber tillsammans med personer som inte kan läsa.

I flera av ordningarna förekommer samma sång flera gånger, eller en psalm uppstyckad på flera tillfällen. Det är ett sätt att lära känna en sång, och till slut blir det den bön eller lovsång som den är tänkt att vara.

Sångkällor

Bönehyrn (L Hillås, Själens fönster)
Du är en bön (I Johansson, Mysterium)
Gracias Deo (Himlen och jorden sjuder)
Här, nära (J Mattsson)
I ett brutet bröd (N Lundgren, K Wiborn, L Wohlfeil)
Jagad av stressen – kom som ett barn till mig (A Nyberg, Himmelen inom)
Jag tror på en Gud, en enda (Psalmer i 90-talet)
Jag vill gå (D Arvefjord)
Jag vill tro (J Mattsson)
Jag är en människa (T Boström)
Kyrie (N Lundgren, L Wohlfeil)
Lyssna, Gud (Hela världen sjunger)
Må din väg gå dig till mötes (Hela världen sjunger)
Männ'ska, se dig själv (I Johansson, Mysterium)
Möt mig nu som den jag är (Himlen och jorden sjuder)
Om och om igen (J Mattsson)
Psalmer och Sånger
Rädda mitt liv (E Sköld, Sofiamässan)
Sjung lovsång alla länder (Taizé)
Till frihet är du född (Kärnord)
Trosbekännelse (J Mattsson, C Lövenstam)
Vi vandrar (Stanna hos oss)